

Ä Tasub teada Õliterminite leksikon

Leekpunkt (*Flash Point*)

Mootoriõli aurustuvuse kaudne iseloomustaja on leektemperatuur ehk leekpunkt. See on madalaim temperatuur, mille juures kindlatel tingimustel kuumutatava mootoriõli aurud moodustavad õhuga segu, mis leegi lähendamisel plahvatab (esimene sähvatus). Leektemperatuuril mootoriõli ise veel ei sütti. Leektemperatuuri määratakse mootoriõli kuumutamisel lahtises või kinnises tiiglis. Tulemused on erinevad, kinnises tiiglis on leektemperatuur 20-25 °C madalam.

Mootoriõli valikul peab teadma, et mida madalam on mootoriõli leektemperatuur, seda intensiivsemalt ta aurustub ja põleb ära kõrge temperatuuriga pindadelt ning saastab mootorit tahma, nõe ja muude põlemissaadustega. Parem on mootoriõli, mille leekpunkt on kõrgem. Nüüdis mootoriõlidel on leektemperatuur üle 200 °C, tavaliselt 210-230 °C ja enam.

Süttimistemperatuur (*Fire point*)

Mootoriõli süttimistemperatuur on temperatuur, mille juures mootoriõli lahtises tiiglis (Brenkeni meetod) kuumutamisel kokku puutel tulega süttib ja jätkab põlemist vähemalt 5 sekundi jooksul. Mootoriõlide süttimistemperatuur on vähemalt 20-30 °C kõrgem leektemperatuurist. Ei oma mootoriõlide puhul erilist tähtsust.

Hangumistemperatuur (*Pour Point*)

Hangumistemperatuur (hangumispunkt) on madalaim temperatuur, mille juures õli käitub veel vedelikuna ehk teisisõnu on valatav. Hangumistemperatuur (*pour point*) ja tahkumistemperatuur (*setting point*) iseloomustavad määrdeaine füüsikalisi omadusi madalatel temperatuuridel.

Tahkumis- temperatuur (*Setting Point*)

Tahkumistemperatuur on temperatuur, mille juures õli lõpetab vedelikuna käitumise ning tahkub. Jahtumisel lakkab õli raskusjõu mõjul voolamast. Sageli on tahkumistemperatuur 3-5 kraadi madalam kui hangumistemperatuur. Õli tahkumise põhjuseks on baasõlis sisalduvate parafiinide kristalliseerumine. Parafii-nikristallide omavahelisel liitumisel muutub õli konsistents tahkeks ning vahasarnaseks.

Ä Loe lisaks

LEKSIKON jätkub Logistika kuukirjas veebruaris 2013.